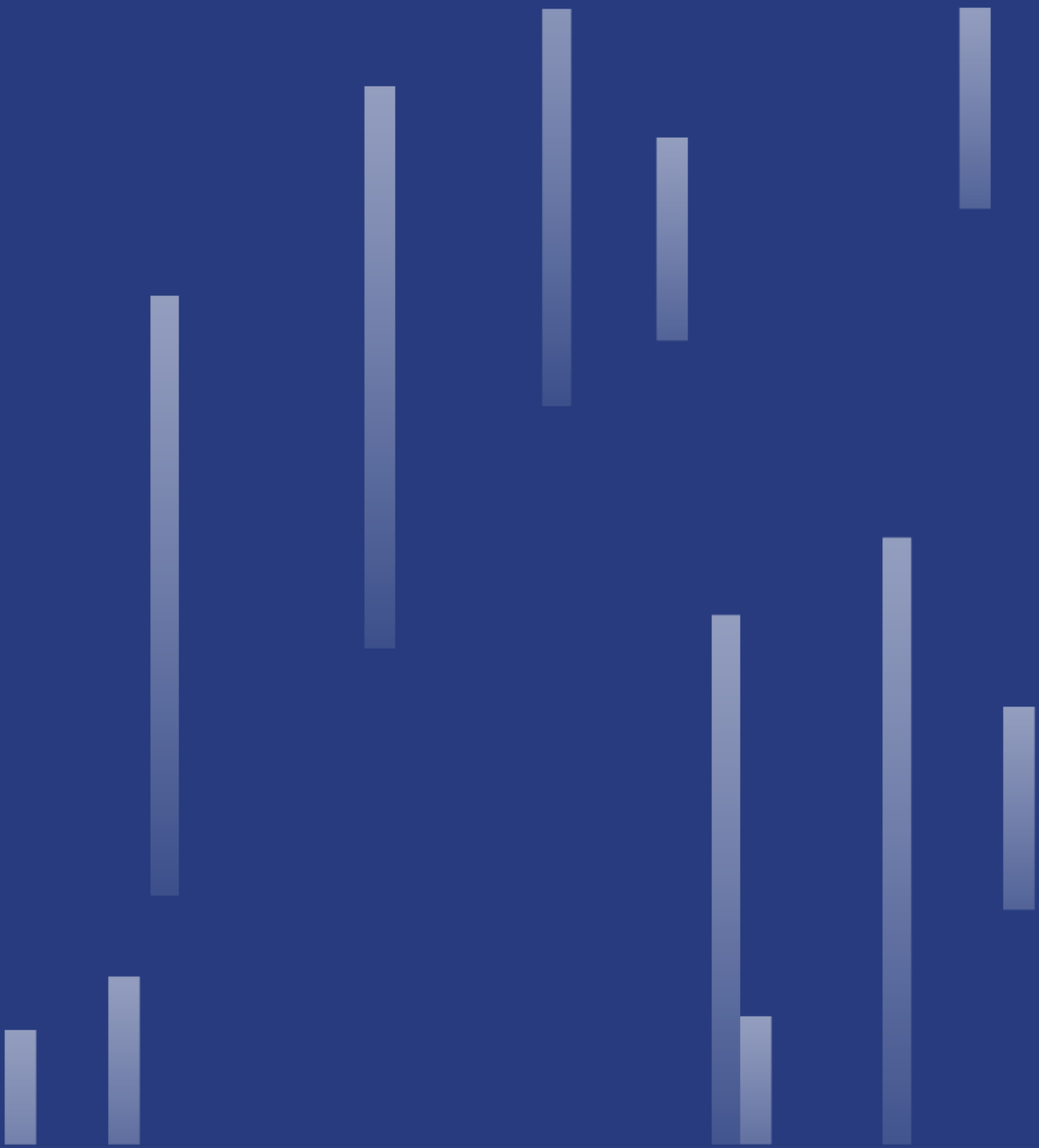

For nærings- og samfunnsliv i Rogaland

Fylkeskommunens virkemidler og tiltak i en krevende tid (Sist oppdatert mai 2020)

For nærings- og samfunnsliv i Rogaland

Fylkeskommunens virkemidler og tiltak i en krevende tid

Vi står overfor en alvorlig trussel mot folkehelsen som påvirker alle innbyggere i Rogaland. Noen påvirkes mer enn andre, og opplever alvorlige økonomiske tilbakeslag som en konsekvens av samfunnets store helsedugnad. Mange bedrifter har krevende tider og svært mange arbeidstakere blir permitterte og går usikre tider i møte. Store deler av næringslivet i Rogaland er i en dramatisk situasjon, og mye tyder på at dette blir den mest krevende perioden med omstilling i vår tid. Det er for tidlig å si nøyaktig hvilke utfordringer vi får på lengre sikt, eller nøyaktig hvilke sektorer som blir hardest rammet av pandemiutbruddet i vårt fylke.

Det er grunn til å være spesielt bekymret for noen utsatte sektorer og for små og mellomstore bedrifter i distriktene og i lokalsamfunnene våre. Situasjonen krever målrettede tiltak overfor sektorer og bransjer som er direkte påvirket av smitteverntiltak. Samordnet regional innsats knyttet til utfordringene blir viktig, og Rogaland fylkeskommune må sette inn tiltak der de hjelper næringslivet best.

Rogaland fylkeskommune skal gjøre sin del av jobben. Derfor går fylkeskommunen gjennom sine tilgjengelige virkemidler og tiltak for å klargjøre hvordan vi kan bidra til å avhjelpe situasjonen. Vårt bidrag er i hovedsak en forsering av virkemidler som fylkeskommunen rår over i utgangspunktet.

Oversikten over virkemidler og tiltak er konkret og bidrar til at det oppnås rask effekt. Situasjonen endrer seg fra dag til dag, og vi gjør løpende vurderinger på hvordan vi best mulig kan hjelpe. Samtidig er vi i gang med å vurdere hvilke langsiktige bidrag fylkeskommunen kan yte. Våre tiltak vil understøtte de statlige initiativene og ordninger som opprettes. Situasjonen krever målrettede tiltak overfor sektorer og bransjer som er direkte påvirket av smitteverntiltak.

Vi har også sett på hvilke investeringer, renoverings- og vedlikeholdsprosjekter som kan forseres og tilpasses, slik at fylkeskommunen kan bidra til økt sysselsetting i kommende faser av krisen. Dette er igjen avhengig av hvilke statlige tiltak som vil komme og fylkeskommunens økonomiske handlingsrom.

Med hilsen

Inge Smith Dokken
fylkesrådmann

Rogaland fylkeskommunes virkemidler og tiltak - oversikt

GENERELT

Ikke avbestille arrangementer

Så langt mulig er det lagt opp til at planlagte arrangementer i fylkeskommunen utsettes og ikke avlyses. Dette vil særlig kunne være konferanser der fylkeskommunen står som arrangør, og der vi ikke er bundet av tidsfrist for gjennomføring. Når arbeidsdagene igjen blir normalisert, vil fylkeskommunen ved å gjennomføre utsatte arrangementer bidra til aktivitet hos våre kurs- og konferanseleverandører.

Utdeling av tilskuddsmidler gjennomføres som planlagt. Utlysning av konsulentarbeid gjennomføres som planlagt, og prosesser vil framskyndes der det er mulig. Prosjekter som har mottatt tilskudd før koronasituasjonen inntrådte vil kunne utsette leveranse. I noen tilfeller vil krav om leveranse falle bort der koronasituasjonen har gjort det umulig å levere i henhold til søknaden.

Rask betaling og gjennomgang av kontraktsvilkår

Rogaland fylkeskommune ønsker å betale sine fakturaer raskt. Dette for å bedre likviditeten hos våre leverandører som har behov for at betalingsfristene settes kortere når fylkeskommunen er innkjøper. Rogaland fylkeskommune gir etter avtale kortere forfallsfrist på fakturaer fra leverandører som opplever en anstrengt likviditetssituasjon. Leverandørene må sørge for korrekt faktura.

Det kan etter individuell vurdering og for en begrenset periode være aktuelt å gi betalingsutsettelse til våre (næringsdrivende) kunder.

Planlagte anbudsprosesser skal gjennomføres der det er mulig. Vi vil gjennomgå fylkeskommunens kontraktsvilkår på ulike områder sett i lys av dagens situasjon.

Våre medarbeidere kan stille seg til disposisjon for helsefaglig arbeid

Rogaland fylkeskommune er selvsagt positiv til å være med på den nasjonale dugnaden som nå pågår for å sikre at det norske samfunnet kommer seg gjennom den krevende tiden på en best mulig måte. Vi gjennomfører en kartlegging av ansatte med bakgrunn innen helsefag og renhold mv. Våre ansatte kan la seg rekruttere for innsats i helsevesenet etter nærmere avtale og på bestemte vilkår.

BYGG OG EIENDOM

Raskere igangsetting av planlagte vedlikeholdsoppgaver og tiltak som er budsjettert for i 2020

Opgaver som er planlagt gjennomført i løpet av sommeren/høsten 2020 igangsettes tidligere enn planlagt. Vanligvis gjennomføres mye av dette om sommeren når byggene i stor grad står tomme.

Slike småoppdrag vil kunne avhjelpe næringen i en tid med færre oppdrag, samt være lettere å gjennomføre ettersom det er få brukere i byggene. Eksempler på slike

oppgaver er: utskiftning av lysarmaturer, sliping av gulv og planlagt oppussing av klasserom. I tillegg legges det til rette for raskere gjennomføring av årlige kontrolloppgaver, som for eksempel kontroll av byggenes elanlegg i samarbeid med Lyse. Budsjetttrammen for spesielt og ordinært vedlikehold er i år 57 mill. kroner.

Forsering av vedlikeholdsprosjekter som er planlagt gjennomført i 2021

En del av prosjektene som ligger inne i planen for kommende år kan framskyndes til 2020 dersom det åpnes for det i revidert budsjett. Dette er prosjekter med kostnadsomfang i størrelsesordenen 100.000 – 3.000.000 kroner, og omfatter tiltak som utbedring av fasader, utskiftning av vinduer, malerarbeider og ENØK-tiltak som utskiftning av gammel belysning, ventilasjonsaggregater og omlegging til vannbåren varme.

Prosjekt/tiltak som er planlagt gjennomført i 2021 har et anslått budsjettomfang på 65 millioner kroner.

Forsering av større vedlikeholds- og rehabiliteringsprosjekter dersom det tilføres statlige midler

Det er i den 8-årige vedlikeholdsplanen beskrevet en rekke rehabiliteringstiltak som må gjennomføres. Disse tiltakene er planlagt gjennomført i kommende 8-års periode, men hovedparten er enda ikke innarbeidet i økonomiplanen med egen ramme. Flere av disse prosjektene kan igangsettes raskt dersom det bevilges ekstra midler fra statlig hold. Dette vil primært kunne ses på som motkonjunkturtiltak med oppstart i 2021.

Eksempel på slike prosjekter er større rehabiliteringer innvendig og utvendig, etterisolering av fasader og arealeffektivisering av eksisterende bygg. Vedlikeholds- og rehabiliteringsprosjekter som kan igangsettes raskt dersom det tilføres statlige midler har et anslått budsjettomfang på 342 millioner kroner.

SAMFERDSEL

En rekke prosjekter lyses ut uavhengig av koronapandemien

Dette er prosjekter som er klare både ut fra plan, grunnverv, bemanning og finansiering. Om ikke noe uforutsett oppstår blir disse lyst ut som beskrevet. Disse prosjektene er planlagt til å ha en total kostnad fra oppstart til ferdigstilling på 1,89 milliarder kroner.

Den planlagte prosjektporteføljen i årsbudsjettet for 2020 er svært omfattende og i seg selv en ambisiøs investeringsplan som det ikke er gitt at en greier å gjennomføre.

Prosjekter som kan gjennomføres raskere dersom det kommer «friske» midler fra staten

Eventuell byggestart på disse prosjektene vil være avhengig av når midlene stilles til disposisjon, samt om man får gjennomført grunnvervet. Når det gjelder egen bemanning, vil det være en målsetting å håndtere så mye som mulig av dette med den bemanningen vi har i dag samt medarbeidere som er på veg inn i organisasjonen og de som vi nå planlegger å tilsette før sommerferien.

Deler av dette vil eventuelt også kunne ses på som motkonjunkturtiltak med oppstart i 2021. Disse prosjektene er estimert å ha en kostnadsramme på nær 600 millioner kroner fordelt på 2020-2022.

Prosjekter som eventuelt kan fremskyndes fra 2021 til 2020

Vegprosjekter for omtrent 90 millioner fordelt på 2020 og 2021 er aktuelle å fremskynde.

KOMPETANSE – VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

Tilrettelegging for størst mulig læringsutbytte

Fylkeskommunen vil legge til rette for at elevene i Rogaland, i denne perioden, skal få best mulig opplæring, med et godt læringsutbytte. Dette gjøres gjennom god støtte til skolene og lærerne, slik at de kan utvikle gode digitale læringsarenaer. Vi vil støtte opp under opplæring gitt ved hjelp av praksis på samfunnskritiske områder der det lar seg gjøre innenfor rammene for opplæringen.

Yrkesfaglig opplæring

For at flere lærlinger skal få fullført utdanningen vil fylkeskommunen øke bruk av prøvestasjon og rekruttere flere prøvenemndsmedlemmer. Vi vil også bruke stimuleringstilskudd for å øke prøveavviklingen.

Fylkeskommunen vil benytte stimuleringstilskudd for å øke formidling av nye lærlinger, slik at flest mulig får lære plass.

Permitterte lærlinger tilbys restopplæring gjennom fagopplæring i skole. Vi forventer at langt flere står uten lære plass til høsten og vil øke kapasiteten til VG3 fagopplæring i skole.

Privatisteksamen

Rogaland fylkeskommune sørger for at privatisteksamen blir gjennomført i tråd med helsemyndighetenes retningslinjer slik at kandidatene kan søke seg videre til studier og arbeidsliv.

Karriereveiledning

Karriereveiledning tilbys ungdom og voksne om mulighetene som finnes i utdanningssystemet og i arbeidslivet. Det gis hjelp til å tenke gjennom egne interesser og ferdigheter for å finne ut hva som virker motiverende for den enkelte og bli bevisst på egen kompetanse.

Voksenopplæring

Voksenopplæring tilbys voksne som ikke tidligere har fullført videregående opplæring fram mot yrkes- eller studiekompetanse. Vi tilbyr opplæring på dagtid, kveldstid og på nettskole slik at voksne kan kombinere skolegang med jobb og familie.

Fagskolen

Fagskolen utvikler tilbudet med korte og yrkesrettede utdanninger som er tilpasset det regionale næringslivets behov og som bygger på den kompetansen næringslivet har i dag. Fagskolen deltar i bransjeprogrammer for kompetanseutvikling for å gi utsatte næringer nødvendig kompetansepåfyll.

NÆRING

Bedriftsintern opplæring - BIO-ordningen

9,2 millioner kroner skal i 2020 brukes til å styrke kompetansen til ansatte for å motvirke til utstøting fra arbeidslivet. Ordningen gjelder bedrifter med omstillingsbehov og som må foreta en vesentlig endring av bedriften sin produksjon, eller å etablere seg på nye markeder. Det foreslås i politisk sak at 50 prosent av den økonomiske rammen skal øremerkes bedrifter innen reiseliv, kulturnæringer, småskalaprodusenter, mat- og restaurantbransjen, service og handelsnæringen. De resterende 50 prosent skal åpnes for bedrifter i alle bransjer. Ordningen kan økes ved tilførsel av friske midler.

VRI

Forskningsrådet legger foreløpig ikke inn friske midler til VRI, men jobber med ekstra finansiering. Maksimalt søknadsbeløp for forprosjekter har økt fra 150 000 til 200 000 i Rogaland (med mulighet for å gå opp til 320 000 i enkelte tilfeller). Kravet til egeninnsats er redusert fra 50 prosent til 20. Økt støttebeløp innenfor samme budsjett vil resultere i færre prosjekter. En økt ramme vil kunne gi flere prosjekter som kan startes i 2020.

Bredbåndsutbygging

Formålet med ordningen er å øke dekningen av høyhastighets bredbånd (i ordningen definert som bredbånd med minimum 30 Mbit/s) for husstander, og private og offentlige virksomheter i Norge. Hovedkriteriet for måloppnåelsen er antall husstander og virksomheter som får tilbud om høyhastighets bredbånd som følge av ordningen. Det ligger an til at Rogaland får i underkant av 20 millioner kroner til bredbåndsutbygging i 2020. Noe av denne rammen vil gå til å administrere ordningen.

Reiseliv

Reiselivsnæringen er blant de næringer som er hardest rammet av tiltakene som er iverksatt som følge av koronapandemien. De negative konsekvensene for næringen både på kort og lang sikt vil være store.

Destinasjonsselskapene har som formål å markedsføre reiselivsbedrifter og regioner som reisemål, og er derfor svært viktige for reiselivsindustrien. Rogaland har tre destinasjonsselskaper, ett for Haugalandet, ett for Ryfylke og Destinasjon Stavanger. Rogaland er også ett av tre fylker som eier Fjord Norge AS. Selskapene melder om stor nedgang og usikkerhet knyttet til medlemsinntekter, kommersielle salgsinntekter (Cruise, salg av annonser og Turistinfo salg) og kampanjeinntekter ut året. På lik linje med resten av næringen mistet alle tre selskapene cirka to tredjedeler av sine inntekter over natten da koronakrisen slo inn. 80 prosent av destinasjonsselskapenes ansatte er permittert inntil videre.

Fylkestinget bevilger 5 millioner kroner til tiltak innenfor reiselivsnæringen – ved destinasjonsselskapene - for å hjelpe de gjennom krisen.

Regionalt forskningsfond Rogaland (RFF Rogaland)

Regionalt forskningsfond Rogaland (RFF Rogaland) har for 2020 en ekstraordinær situasjon som preges av forpliktelser for prosjekter overført fra Regionalt forskningsfond Vestlandet (RFF Vestlandet).

Rogaland har for 2020 fått tildelt 16,2 millioner kroner fra Kunnskapsdepartementet, hvorav 1,62 millioner går til administrasjon. I tillegg til de resterende 14,6 millionene er det overført 9,1 millioner fra Vestland, som gir en total ramme for 2020 på 23,7 millioner kroner. Vi har derimot forpliktelser på 23,2 millioner for prosjekter overført fra RFF Vestlandet. Restbeløpet er for lavt til å lyse ut midler. Friske midler må eventuelt tilføres for å kunne gjennomføre en utlysning for 2020.

Det finansielle oppgjøret mellom fylkeskommunene som tidligere utgjorde RFF Vestlandet er ikke endelig avklart.

Undersøkelse - Norce spør bedriftene: Hvordan står det til i Rogaland?

For å bedre forstå hvordan krisen påvirker ulike deler av næringslivet, og avdekke behov for tiltak nå og fremover er det bestilt en større spørreundersøkelse som gjennomføres av forskningsinstituttet Norce:

- Telefonundersøkelse av et representativt utvalg av større selskaper, cirka 90, i ulike næringer. Både Haugalandet, Ryfylke, Nord Jæren og Dalane dekkes.
- Gjennomføres i første omgang i uke 16 og 17 med mulighet for oppfølging etter sommeren.
- Metoden for gjennomføring er kvalitativ spørreundersøkelse. Hver samtale vil vare i cirka 45 minutter.
- De anonymiserte resultatene vil fordeles på næring, bransje og region.
- Forskningsinstituttet NORCE gjennomfører undersøkelsen på vegne av Rogaland fylkeskommune, Stavanger og Sandnes kommune, Greater Stavanger og Haugaland Vekst.

Koordinering mellom aktører

Rogaland fylkeskommune har jevnlig samtaler med LO og NHO for å diskutere situasjonen. Vi vil også invitere virkemiddelaktører og andre fagsammenslutninger til å drøfte utfordringene vi står overfor, hvilke tiltak som er aktuelle og hvordan vi kan samordne oss. Rogaland fylkeskommune vil også samarbeide med kommuner som har store næringslivsmessige utslag av krisen.

For å sikre at næringslivets aktivitet kan holdes mest mulig i gang, vil vi ha dialog med kommunene om de praktiske utslagene av smittevernbegrunnede reiserestriksjoner. Rogaland fylkeskommune skal koordinere og samordne virkemidler med Innovasjon Norge, SIVA og Norges Forskningsråd, samt bidra til at klynger, inkubatorer, tablerervirksomhet og innovasjonssystemer i Rogaland opprettholdes.

KULTUR

Driftstilskudd til institusjoner og organisasjoner utbetales som normalt

Utbetaling av driftstilskudd til festivaler, museer og andre kulturinstitusjoner skjer også fortløpende. Totalt: 95,6 millioner kroner.

Vedtatte tilskudd blir ikke trukket tilbake

Tilskudd til alle aktører innen idrett, kunst og kulturfeltet samt frivillige organisasjoner utbetales så raskt som mulig. Vedtatte tilskudd blir utbetalt selv om tiltaket ikke lar seg gjennomføre i tråd med opprinnelig plan som følge av koronaepidemien. Fylkeskommunen vil innvilge utsettelse av prosjekt og arrangement etter avtale med den enkelte tilskuddsmottaker.

Tilskuddsordninger

Fylkeskommunen opprettholder og prioriterer fordeling av midler på følgende tilskuddsordninger for å kunne bistå ulike kunstnere, utøvere, institusjoner og organisasjoner i den utfordrende perioden man nå er inne i: kultur- og idrettsstipend, kulturpris og tilskudd til allment kulturformål. Disse tilskuddsordningene utgjør til sammen om lag kr. 2.000.000 og vil primært avhjelpe aktører i Rogaland som i praksis har fått forbud mot å utøve sitt normale virke. Fylkeskommunen administrerer også på vegne av Riksantikvaren tilskuddsordningen Freda bygg i privat eie (FRIP), og tildelinger fra denne ordningen vil gjennomføres dette halvåret.

Spillemidler idrettsanlegg

Spillemidler vil fordeles som normalt i månedsskiftet mai/juni. I fjor ble det fordelt 139 millioner kroner til formålet, men det er fortsatt et etterslep og en ventetid på om lag 4 år for tildeling til godkjente prosjekter.

Dialog med sektoren

Det er igangsatt direkte dialog med de største kulturinstitusjonene for få en bedre oversikt over konsekvenser og eventuelle tiltak som kan igangsettes.

REGIONALUTVIKLING

Partnerskapsmidler til folkehelse tiltak

Det er satt av 4 304 000 kr til Partnerskap for folkehelse i Rogaland i 2020. Vi utsetter fristen for å anmode om midler med en måned til 20. april og åpner for at midlene kan benyttes på andre tiltak enn opprinnelig forutsatt som følge av koronasituasjonen.

Partnerskap for folkehelse er en arbeidsmetode som fylkeskommunen bruker for å imøtekomme satsningsområdene i Regionalplan for folkehelse. Partnerskapet er et gjensidig avtalebasert nettverk som har eksistert siden 2007. Det består av totalt 43 partnere (alle 23 kommuner, 11 frivillige organisasjoner og 9 regionale aktører). Partnerskapets hovedformål er å samordne folkehelsearbeidet i fylket.

Vannforvaltning

Det er inneværende år avsatt 1,7 mill. kroner til vannforvaltningstiltak i fylkeskommunens budsjett. Normalt har midlene blitt fordelt basert på to årlige søknadsrunder. Vi vil i år fordele hele summen i første runde (sak i førstkommande FU-møte) for raskt å komme i gang med gjennomføring av tiltak.

Fylkeskommunen har fått tilsagn om 1,5 mill. kroner fra Miljødirektoratet til tiltak rettet mot restaurering i vassdrag inneværende år, og arbeid med videre konkretisering og gjennomføring kan iverksettes raskt.

Regionale utviklingsmidler

Regionale utviklingsmidler støtter opp om prosjekter som bidrar til utvikling av lokalsamfunn i Rogaland. Det er i 2020 avsatt 6,61 mill. kr til RUM-ordningen i fylkeskommunens budsjett. Tilskudd tildeles etter søknad, og prioriteres til gode prosjekter innenfor friluftsliv, stedsutvikling, folkehelse og universell utforming som følger opp vedtatte regionale planer. Hvert år blir mange prosjekter som bidrar til mer attraktive tettsteder og bedre tilrettelagte friluftslivsområder realisert av privatpersoner, frivillige organisasjoner, kommuner og friluftsråd. I år er det søkt om over 14,5 mill. kroner fra ordningen.

Regionalplanavdelingen administrerer flere tilskuddsordninger som støtter byggeaktivitet i tettsteder og tilrettelegging og skjøtsel i friluftsområder. Per i dag er tilskuddsordningene Regionale utviklingsmidler (RUM) og Fylkestilskudd til friluftslivsformål ikke blitt fordelt.

Friluftsliv

I disse tider med COVID-19 hvor sosialt samvær begrenses og treningsstudioer, idrettshaller lukkes, er det mange som benytter seg av Rogalands attraktive friluftslivsområder. Dette er i utgangspunktet positivt, men gir også et stort press på områdene og deres tilhørende fasiliteter.

Fylkeskommunens tilskudd til friluftslivsformål skal bidra til tilrettelegging og skjøtsel av regionalt viktige natur- og friluftslivsområder. Det skal i tillegg motivere til utendørs aktivitet og formidling av kunnskap. Det er i 2020 avsatt 2,2 millioner kroner til ordningen i fylkeskommunens budsjett. I år er det søkt om over 7,1 millioner kroner fra ordningen.

Fylkeskommunen har etter søknad tildelt 4,3 millioner kroner i øremerkede statlige midler til tilretteleggings- og sikringstiltak for friluftsliv. Midlene har blitt utbetalt i løpet av mars måned.

Fylkeskommunen har i tillegg 200.000 kroner (statlige midler) til disposisjon for tiltak i statlig sikrede friluftsområder. Disse kan disponeres til gjennomføring av konkrete tiltak, og det vil være naturlig at de stilles til disposisjon for de regionale/interkommunale friluftsrådene.

Rogaland fylkeskommune

Postboks 130 sentrum

4001 Stavanger

Besøksadresse

Arkitekt Eckhoffs gate 1

4010 Stavanger

Telefon

51 51 66 00

E-post

firmapost@rogfk.no

www.rogfk.no